

#EUandME

rokasgrāmata skolotājiem

Jūsu skolēni, kuriem šobrīd ir 17 līdz 18 gadi, stāv uz lielu pārmaiņu sliekšņa. Viņi gatavojas beigt skolu un plāno savu turpmāko dzīvi. Vai viņi zina par iespējām, atbalsta pasākumiem un priekšrocībām, ko Eiropas pilsoņi var saņemt ikdienas dzīvē un nākotnes plānu īstenošanai?

Lai padarītu šīs iespējas pieejamākas jaunajiem eiropiešiem, Eiropas Komisija ir uzsākusi jaunu plašsaziņas līdzekļu kampaņu #EUandME. Šajā metodiskajā līdzeklī pieejamie #EUandME izglītības resursi ļaus jums un jūsu skolēniem iepazīties ar ES piedāvātajām iespējām un iniciatīvām un iesaistīties tajās. Izglītības resursi nodrošina aktivitātes jūsu skolēnu iesaistīšanai sadarbībā un diskusijās, kas ļaus viņiem izprast ES lomu viņu dzīvē un uzzināt, kādas ir viņu tiesības, kas viņiem pienākas kā ES dalībvalsts pilsoņiem.

SKOLOTĀJA METODISKĀ LĪDZEKĻA MĒRĶIS UN STRUKTŪRA

Svarīgākais kampaņas #EUandME vēstījums ir par to, kā ES saviem pilsoņiem dod iespēju un ļauj nodoties saviem vaļaspriekiem un interesēm, ko nodrošina tiesības, atbalsta pasākumi un iespējas. Kampaņas #EUandME mērķis ir iesaistīt Eiropas jauniešus un palīdzēt viņiem realizēt savu potenciālu kā Eiropas pilsoņiem.

Šo mācību līdzekļu mērķis ir veicināt skolēniem mūsdienu prasmju un kompetenču attīstību, veidot pašpārliecinātus skolēnus, kuri spēj patstāvīgi domāt un uzdot jautājumus. Šeit tiek ieteiktas dažas audiovizuālas aktivitātes, kuras skolēnus varētu uzrunāt un uzlabot viņu motivāciju, kā arī palīdzēt attīstīt skolēnu digitālo līdzekļu lietotprasmi.

Kampaņa tika uzsākta, publicējot godalgotu režisoru 5 īsfilmas, kuras tika uzņemtas par konkrētu tēmu — *mobilitāte, ilgtspēja, lemaņas un uzņēmējdarbība, digitālā vide un tiesības*. Uzsākot darbu ar katras klases darba daļas 1. sadaļu, visa klase vispirms noskatās filmu un pēc tam izsaka savas domas par to. Īsfilmas darbojas kā atpēriena punkts skolēnu iesaistīšanai diskusijās un ES atbalsta pasākumu un iespēju izpētei 2. sadaļā. Darbā ar šo sadaļu skolēni strādās, sadaloties pa pāriem, grupā un veicot patstāvīgu izpēti, un viņiem vajadzēs izmantot datoru. Veiktais darbs viņiem klasē varēs diskutēt par savu reakciju uz redzēto, paužot savus uzskatus un viedokļus.

3. sadaļas materiāli aicina skolēnus piedalīties radošā projektā par tos interesējošām tēmām, lai palīdzētu viņiem apkopot savas zināšanas un izpratni un sarunāties par iespējām, ko ES viņiem piedāvā, gatavojoties nākamajam dzīves posmam. Šīs uz skolēniem vērstās aktivitātes veicina aktīvas zināšanu apguves un ar jautājumiem pamatotas mācīšanās prasmes. Sadarbībā ar citām grupām skolēni pēta reālu dzīves problēmu un pārbaudījumu un attīsta dažādu mācību programmu apguves prasmes, un pēc tam prezentē savu projektu, lai ar savu izpratni un iegūtajām zināšanām iepazīstinātu reālu auditoriju — savus klases un skolas biedrus un plašāku sabiedrību. Darba prezentēšana liks skolēniem kritiski domāt par viņu pašu dzīvi un daudzajām priekšrocībām, ko viņiem sniedz dzīve ES.

VECUMA DIAPAZONS

Lai gan šie #EUandME kampaņas mācīšanas un mācīšanās resursu mērķauditorija ir 17–18 gadus veci jaunieši, visas daļas ir piemērotas gan jaunākiem, gan vecākiem skolēniem. Balstoties uz savu profesionālo vērtējumu, skolotāji var izlemt, kādai grupai būtu vērtīgi strādāt ar konkrētu daļu. Norāde par sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu izmantošanu darbā ar 16 gadus veciem un jaunākiem skolēniem ir pieejama tālāk sniegtajos norādījumos.

DAĻAS PĀRSKATS

Tematiskās metodes izmantošana nozīmē, ka skolotājs var brīvi izvēlēties viņa skolēniem piemērotu daļu, kas atbilst viņu izglītības programmas kritērijiem. Tēmu starpdisciplinārais raksturs nodrošina to, ka tās var iekļaut jebkurā otrā līmeņa akadēmiskajā vai profesionālajā kursā. Daudzas daļas nodrošina apmācības grupā vai starpdisciplināru metožu izmantošanu. Izmantojot starpdisciplināras metodes, skolotāji var papildināt darbu ar citiem mācību priekšmetiem, piemēram, kulturoloģiju, IKT, plašsaziņas līdzekļu apguvi, vēsturi, valodām, sociālajām zinātnēm, vēsturi vai ģeogrāfiju. Daļās ir iekļauta informācija par tādu ES iespēju un tiesību klāstu, kas ir pieejamas visiem Eiropas pilsoņiem, un tās var izmantot dažādu mācību priekšmetu disciplīnu kontekstā. Daži ieteikumi ir sniegti tālāk.

Daļa	Ar daļu saistīta īsfilma	Daļas tēmas	Skolas priekšmeta saišu piemērs
Mobilitāte	“Hostelis” , režisors Matias Hoene (Matthias Hoene) [8:40 min.]	Ceļošanas, studiju vai darba iespējas ES jaunajiem eiropiešiem.	Profesionālās orientācijas konsultācijas, valodas, ģeogrāfija, profesionālā izglītība, politika, pilsonības studijas, plašsaziņas līdzekļu studijas, vēsture.
Ilgspēja	“Oona” , režisore Zaida Bergroth (Zaida Bergroth) [8:40 min.]	ES mūsu vārdā veiktie pasākumi, kas saistīti ar klimata pārmaiņām, veselīgu pārtiku un drošu ūdens apgādi, kā arī Eiropas dabas ainavas aizsardzību un uzlabošanu.	Ģeogrāfija, bioloģija, sociālās zinātnes, pilsonības studijas, filozofija, mājturība.
Iemaņas un uzņēmējdarbība	“Party Animal” , režisors Jorgs Zojs (Yorgos Zois) [7:52 min.]	Nākotnē nepieciešamo zināšanu un prasmju apguve, atbalsta pasākumi darbam un profesionālajai izaugsmei Eiropas Savienībā, darba ņēmēju tiesības un ES atbalsts jauniešiem uzņēmējiem.	Uzņēmējdarbības izpēte, ekonomika, profesionālās orientācijas konsultācijas, profesionālā izglītība, Eiropas studijas, sociālās zinātnes, valodas.
Digitālā vide	“Vientulnieks” , režisors Tomašs Koņeckis (Tomasz Konecki) [9:52 min.]	Daudzas digitālās vides tiesības, kuras mūsu digitālā laikmeta skolēniem nodrošina ES, piemēram, viesabonēšanas maksas atcelšana un “tiesības tikt aizmirstam”.	IKT, filozofija, Eiropas studijas, plašsaziņas līdzekļu studijas, valodas.
Tiesības	“Debut” , režisors Dalibors Mataničs (Dalibor Matanić) [4:04 min.]	Kā ES valstspiederīgajiem skolēniem ir tādas pašas tiesības balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās, kā viņi to dara kā pilsoņi savā mītnes valstī. Tiek pētītas arī patērētāju tiesības un pamattiesības.	Eiropas studijas, profesionālās orientācijas konsultācijas, profesionālā izglītība, politika, filozofija, pilsonības studijas, plašsaziņas līdzekļu studijas, vēsture, sociālās zinātnes.

NORĀDES PAR KLASES TELPU UN DARBA GRUPU

Katras daļas sākumā visa klase noskatās īsfilmu, kas ir uzņemta par daļas tēmu. Ir ieteicams īsfilmu noskatīties visai klasei kopā, lai skolēni var tūlītēji reaģēt uz kopā redzēto. Īsfilmu nozīme un ietekme veicinās skolēnu izpratni par tēmu, kuru viņi apspriedīs un par ko lasīs un pētīs #EUandME tīmekļa vietnē. Aktīvas skatīšanās stratēģijas ietvaros skolotājs uzdod jautājumus par filmu pirms skolēni to ir noskatījušies, lai veicinātu, ka skolēni aktīvi skatās filmu. Mērķis ir palīdzēt skolēniem skatīties filmu mērķtiecīgi, nezaudējot uzmanību.

Lai gan aizvien populārāka kļūst apgrieztais klases metode, un skolotājs var lūgt skolēnus noskatīties filmu pirms klase dodas starpbūvē, tādējādi var zaudēt grupas emocionālās reakcijas enerģiju un tūlītēju attieksmi pret katru filmu. Visas filmas ir īsas, un skolēnu kopīgās atbildes vislabāk vajadzētu izmantot, tiklīdz viņi atklāj daudzās un daudzveidīgās iespējas un atbalstu, ko viņiem piedāvā ES.

Strādājot ar katru daļu, skolēni piedalās radošajās aktivitātēs vai izstrādā projektus. Tas ļaus skolēniem izpausties radoši un pilnveidot savas komunikācijas un prezentēšanas prasmes, vienlaikus demonstrējot skolotājam savas zināšanas. Viņu darba prezentēšanas metodes var ietvert darba rezultātu skates vai izstādes, tostarp mutiskas prezentācijas uzaicinātajai auditorijai. Visas daļās var izmantot kā **eTwinning** projektus, un tas ļautu skolēniem pievienoties Eiropas lielākajām tiešsaistes mācību kopienām, kas palīdzēs viņiem sazināties ar saviem vienaudžiem visā Eiropā tādā veidā, kuru nevar atkārtot klasē. Lai iepazīstinātu ar projekta rezultātiem plašāku auditoriju ārpus klases, skolēni var prezentēt savus projektus, izmantojot jebkādu izvēlēto datu nesēju un jebkuru digitālo attēlu, podkastu vai interaktīvu rīku kombināciju. Skolēni var arī organizēt savu darbu e-portfolio, kas ļauj izsekot viņu mācīšanās resursiem un izprast viņu prasmju, tostarp digitālo prasmju, attīstību un viņu apkopotā darba rezultātus, kas apliecina viņu zināšanas un izpratni par priekšrocībām, kuras nodrošina dzīve ES.

#EUandME kampaņas mērķis ir palīdzēt jauniem cilvēkiem iegūt zināšanas par ES un palīdzēt viņiem izmantot Eiropas pilsoņa tiesības, atbalsta pasākumus un iespējas. Dalīšanās ar sava darba rezultātiem vietnēs daļas sociālo tīklu lapā palīdzēs viņiem sazināties tādā veidā, kā viņi to dara ikdienā, t. i., digitāli. 17–18 gadus veci skolēni izveidos paši savus sociālo tīklu kontus, kur šādā veidā ar prieku dalīsies ar saviem darba rezultātiem. Bet jaunāku klašu skolotājs var izvēlēties izveidot klases kontu, un, kad skolēni ir saglabājuši savu personisko informāciju, viņš var pārvaldīt klases kontu saskaņā ar VDAR un skolas apstiprināto lietošanas politiku.

TĪMEKĻA VIETNES UN PAPILDU RESURSI

Jauno kinematogrāfistu konkurss europa.eu/euandme/how_it_works_lv Skatiet informāciju par 5 kinematogrāfistiem, kas uzvarējuši konkursā 2019. gada jūnijā.

ES — europa.eu/european-union/index_lv ES oficiālā tīmekļa vietne.

eTwinning — www.etwinning.net Visas Eiropas skolu tiešsaiste kopiena eTwinning nodrošina platformu Eiropas skolotājiem un skolām, kas ļauj viņiem sazināties, sadarboties un attīstīt projektus. Tā ir skolotājiem ērti izmantojama platforma, kas veicina saziņu starp skolēniem un skolām visā Eiropā. eTwinning sadarbība uzlabos viena projekta partneru zināšanas un pievērsīs uzmanību metodiskā līdzekļa projektu Eiropai raksturīgajiem jautājumiem.

E-portfolio — eufolio-resources.eu/ Skolēnu e-portfolio ir dinamiska digitāla darbvietā, kas ļauj izsekot viņu mācību procesam un apkopotajiem darba rezultātiem. Viņu e-portfolio ir vieta, kas liecina par viņu prasmju attīstību un ko izmanto, lai saglabātu, kopīgotu, kopīgi pētītu un parādītu viņu darba un zināšanu apguves rezultātus citiem.

Digitālās prasmes un tehnoloģijas izglītībā — ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan Eiropas Komisijas rīcības plāns labākai digitālo tehnoloģiju izmantošanai mācīšanās un mācīšanās procesā, digitālo iemaņu un prasmju attīstīšanai un izglītības procesa uzlabošanai digitālajā laikmetā.

Europeana — www.europeana.eu Jūsu atbalstam Europeana kolekcijas nodrošina piekļu vairāk nekā 51 miljonam digitalizētām, grāmatu, mūzikas, video, mākslas darbu un citām vienībām, izmantojot meklēšanas un filtrēšanas rīkus. Materiālus Europeana kolekcijām nodrošina daudzas iesaistītās iestādes, un Europeana mērķis ir padarīt visus vietnes resursus pieejamus vairākkārtējai izmantošanai. Dažas vienības, uz kurām jāprojām attiecas autortiesības, ir aizsargātas ar autortiesībām, un skolēniem vienmēr ir jāpiešķir un jāievēro attiecīgā intelektuālā īpašuma tiesības.

#EUandME daļa “Mobilitāte”

PĀRSKATS

Daļas “Mobilitāte” mērķis ir parādīt studentiem daudzās priekšrocības, kuras vieniem tiek nodrošinātas kā jauniejiem eiropiešiem, mācoties, strādājot vai ceļojot jebkurā ES valstī. Īsā, bet emocionālā filma “Hostelis” ieinteresē skolēnus par konkrēto tēmu. Pēc tam sadarbības grupās skolēni pēta daudzās iespējas, kuras ES tiem piedāvā. Trešajā daļā katram skolēnam lūdz izveidot rīku *Mana EUandME ceļa karte*, lai viņi parādītu savu izpratni par visām iespējām un atbalsta pasākumiem, kas viņiem ir pieejami kā jaunie Eiropas pilsoņiem.

1. SADAĻA

Lai demonstrētu, cik viegli jauniejiem eiropiešiem jūsu klasē ir ceļot un pārvietoties, lūdziet viņiem nosaukt ES valstis, kurās viņi ir bijuši. Uzrakstiet visas valstis uz papīra tāfeles un lūdziet izteikt viedokli, kāpēc dažas valstis ir populārākas nekā citas valstis, cik mobili skolēni šajā klasē ir, jautājiet, uz kādam valstīm viņi plāno ceļot un kāpēc viņi tur vēlas doties.

Pirms #EUandME īsfilmas “Hostelis” [8:40 minūtes] skatīšanās lūdziet skolēniem padomāt atbildi uz jautājumu — kas Moricam un viņa mātai Heike Eiropā jādara, lai apciemotu vecmāmiņu? Kad viņi ir noskatījušies video, lūdziet skolēnus dalīties ar klases biedriem savās domās par filmu.

2. SADAĻA

Klase veic izpēti tiešsaistē, plānojot un sagatavojoties 2 nedēļu ceļojumam-pārgājienam Eiropā, lai apciemotu Moricu un viņa māsu. Sadaliet klasi 5 nelielās grupās un lūdziet viņiem izvēlēties vienu no norādītajām lapām, lai plānotu savu Eiropas ceļojumu. Tā kā katram ceļojumam ir nepieciešams rūpīgi izstrādāts plāns, vēl pirms ceļojuma un dzīvesvietas plānošanas ir jāpievērš uzmanība ceļošanas dokumentiem, veselības aprūpes pasākumiem, kā arī, protams, iespējām sazināties ar vecmāmiņu, atrodoties ceļā.

1. Ko jūs kā grupa ieteiksiet Moricam un Heike kā ES pavalstniekiem par to, kādi ceļošanas dokumenti viņiem ir jāiegūst pirms došanās ceļā? [ES derīga pase vai ID karte](#)?
2. Uzziniet informāciju par EVAK kartes priekšrocībām lapā [Mana veselība. Mana dzīve.](#) un izpētiet, kāda veselības aprūpe pienākas ES pilsoņiem ārzemēs. Un atceries — [vienmēr ir vērts iepriekš sagatavoties.](#)
3. Noskaidrojiet, kā palīdzēt Moricam un Heike, lai viņi varētu iegūt bezmaksas [#DiscoverEU ceļošanas pasi.](#)
4. [Mani ceļojumi. Mana dzīve.](#) Šajā lapā ir izskaidrots, kā rīkoties, ja ceļojuma laikā ārzemēs kaut kas noiet greizi, piemēram, ja rodas kartes maksas, braukšanas, valūtas/naudas vai citas problēmas. Kādus svarīgākos padomus varat atrast?
5. Izskatiet šos padomus saitē [Essential Travel Planning.](#) Kuri no tiem noderētu Moricam un Heike?

Kad skolēni ir veikuši izpēti, katrai grupai #EUandME mobilitātes un ceļošanas apaļā galda sapulcē 5 minūšu laikā ir jāsniedz informācija par to visai klasei.

3. SADAĻA

Katrs skolēns iepazīstas ar tālāk norādītajām 2 tēmas lapām #EUandME tīmekļa vietnē, lai noskaidrotu iespējamās nākotnes izvēles iespējas un apsvērtu šādus jautājumus: Vai tu dosies studēt ārzemēs nākamo 5 gadu laikā? Vai tu strādāsi vai stažēsies citā Eiropas valstī? Vai tu iestāsies Eiropas Solidaritātes korpusā? Kādus atbalsta pasākumus, priekšrocības un iespējas ES jāpiedāvā tavā nākamajā dzīves posmā?

1. Studiju ārvalstīs lapa [Manas mācības. Mana dzīve.](#) ietver informāciju par studiju ārzemēs programmām (it īpaši Erasmus+ un Erasmus Mundus), stažēšanās un brīvprātīgā darba iespējām (Eiropas Solidaritātes korpusa) un valodu mācību kursiem.
2. Darba un dzīvošana ārzemēs lapā [Mana karjera. Mana dzīve.](#) ir izskaidrotas tiesības, strādājot un dzīvojot citā valstī, sniegta informācija par to, kā atrast darbu, brīvprātīgā darbu vai saņemt apmācību.

Visi skolēni tagad izveido nākotnes iespēju 5 gadu plānu ar nosaukumu *Mana EUandME ceļa karte*, izmantojot bezmaksas vai maksas interaktīvā rīka, piemēram, [Book Creator](#) vai [Sway](#), versiju, lai parādītu:

- ▶ ko skolēns vēlas sasniegt;
- ▶ kādas darbības skolēnam jāveic, lai sasniegtu savu mērķi.

Kad uzdevums ir izpildīts, skolēni var pievienot savu *Ceļa karti* savam CV portfolio. Klase var parādīt skolēnu *Mana EUandME ceļa karte* no citām klasēm ielūgtajai auditorijai vai izveidot savu projektu izstādi Profesionālās izaugsmes dienas vai Eiropas dienas pasākumu ietvaros. Citi skolēni, veicot personīgās informācijas aizsardzības pasākumus, var dalīties ar šo informāciju tiešsaistē, izmantojot #EUandME savos sociālo tīklu kanālos.

#EUandME daļa “Ilgtspēja”

PĀRSKATS

Darbs ar daļu *Ilgtspēja* tiek sākts, uzsākot klasē sarunu par cilvēka un dabas attiecībām, kad skolēni ir noskatījušies aizraujošo īsfilmu *Oona*. Pēc tam skolēni pēta, kāpēc ilgtspēja ir nepieciešama, un noskaidro, kādas ir #EUandME iniciatīvas un aktivitātes vides saglabāšanas un mūsu planētas ierobežoto resursu pārvaldības jomā. Pēdējā sadaļā skolēni iesaistās radošā projektā, kas palīdz viņiem izprast, ka katram cilvēkam ir jārikojas, lai nodrošinātu ilgtspēju. Ikviens cilvēka rīcībai ir nozīme, lai mēs visi dzīvotu garu mūžu.

1. SADAĻA

Lūdziet skolēniem īsfilmas [Oona](#) [8:40 minūtes] skatīšanās laikā padomāt par šādiem jautājumiem: Īsfilmas sākumā šķiet, ka Oona ir attālinājusies no sava tēva. Viņu attiecības ir saspīlētas. Tāpēc Oona nespēj izjust pasauli sev apkārt, viņu neiespaido pat mežu dabiskais skaistums. Vai attālināšanās var raksturot arī mūs, un kādā veidā mēs esam attālināmieši no pasaules mums apkārt, ko dažreiz pieņemam kā pašu par sevi saprotamu?

Lūdziet skolēnus pārrunāt savas domas par video, viņu viedokļus par Oonas attiecībām ar viņas tēvu un to, vai filma liek mums aizdomāties par attālināšanos no dabas vai par mūsu bezatbildīgo izturēšanos pret dabu. Režisore Zaida Bergrota filmu ir uzņēmusi, parādot savu attieksmi, ka viņā tic ES darbam dabas, meža zvēru un dabisko dzīvotņu saglabāšanas jomā. Kā šī doma ir izvērstā viņas filmā?

Ilgtspējīgas dzīves pamatprincipi ir dabiskās vides aizsardzība un Zemes ierobežoto resursu saglabāšana mūsu paaudzei un mūsu bērnu bērniem. 2. sadaļā mēs centīsimies atbildēt uz jautājumu “Kas ir ilgtspēja?”.

2. SADAĻA

Kas ir ilgtspēja? Sadaliet klasi 5 skolēnu grupās. Izsniežiet katrai grupai A3 lapu un lūdziet viņiem uzzīmēt ļoti lielu burtu V pa visu lapu. Burta V kreisajā pusē lūdziet pievienot apzīmējumu “Zemes problēmas” un katrai grupai piecu minūšu laikā sagatavot sarakstu, iekļaujot tajā tik daudz Zemes nepareizi pārvaldīto resursu galvenos cēloņus, cik viņi var izdomāt. Burta V centrālo daļu viņi uz brīdi var atstāt tukšu, bet burta V labajā pusē lūdziet pievienot apzīmējumu “Zeme manā bērībā”. Grupām atkal 5 minūšu laikā ir jāpagatavo saraksts, norādot, kādu viņi gribētu redzēt Zemi nākotnē saistībā ar Zemes resursu aizsardzību un saglabāšanu.

Katram grupas dalībniekam tagad ir jāatrod iespējamie risinājumi problēmai, kas saistīta ar cilvēku radīto kaitējumu videi. Katrs skolēns izvēlas vienu no tālāk norādītajā #EUandME tēmas *Ilgtspēja* lapām, lai noskaidrotu aktivitātes un riska mazināšanas pasākumus, kurus ES veic ilgtspējas jomā.

1. **Mana apkārtnē. Mana dzīve.** Šajā lapā ir sniegta informācija par to, kādus pasākumus ES veic, lai aizsargātu savvaļas dzīvniekus un dabu, aizsargātu un uzlabotu Eiropas dabas ainavas, kā arī lai nodrošinātu, ka viss dzeramais ūdens ir tīrs un to var droši lietot.
2. **Mana planēta. Mana dzīve** Lapā ir sniegta informācija par ES iniciatīvām klimata pārmaiņu novēršanai, lai samazinātu oglekļa emisijas. Tajā ir sniegti arī padomi par to, ko ikviens no mums var darīt, lai samazinātu klimata pārmaiņu ietekmi.
3. **Mana ilgtspēja. Mana dzīve.** Lapā ir aprakstīti pasākumi, kurus ES ir veikusi, lai samazinātu, pārstrādātu un apsaimniekotu atkritumus, kā arī veiktās aktivitātes, lai apturētu plastmasas atkritumu nonākšanu jūrā.
4. **Mana pārtika. Mana dzīve.** Šajā lapā ir aprakstītas ES procedūras, kuras nodrošina, ka pārtika uz mūsu galda ir nekaitīga un ir ražota godīgā un drošā veidā.
5. **Manas tehnoloģijas. Mana dzīve.** Lapā ir sniegta informācija par ES investīcijām izpētē un projektos, kuru mērķis ir rast mūsu pašreizējo problēmu ilgtspējīgus risinājumus.

Kad skolēni ir atraduši ES piedāvātos ilgtspējas un problēmu novēršanas risinājumus, viņi tos uzraksta V veida diagrammas centrā ar apzīmējumu “ES risinājumi”. Kad visas grupas savu izpēti ir beigušas un aizpildījušas diagrammas, tās visas tiek piestiprinātas pie prezentācijas tāfeles. Pēc tam katru grupu lūdz prezentēt savu diagrammu un apspriest problēmas un risinājumus.

3. SADAĻA

Izmantojot izvēlēto datu nesēju, katrs skolēns izstrādā, izveido un parāda materiālu, kurā demonstrē, kā viņi katrs personīgi savā ikdienas dzīvē redz ilgtspējas domāšanu un praktisku darbību. Viņi, piemēram, var uzņemt īsu video, izveidot māksliniecisku instalāciju, uzrakstīt rakstu skolas avīzei vai izveidot digitālu plakātu par konkrēto tēmu. Ar šiem darbiem viņiem jāparāda, kā viņi aktīvi aizsargā Zemes ierobežotos resursus un samazina to patēriņu. Viņu darbus var izstādīt skolas Zemes dienas pasākumu ietvaros vai publiskot #EUandME vietnes lapas *Ilgtspēja* sociālo tīklu kanālos.

#EUandME Iemaņas un uzņēmējdarbība

PĀRSKATS

Video *Party Animal* redzamais Aleksis, darot to, kas viņam patīk un pats nospraužot savā dzīvē mērķus, pēkšņi ir kaut ko sapratis un atklājis. Daļā *Iemaņas un uzņēmējdarbība* skolēni iepazīstas ar dažādām iniciatīvām un atbalsta pasākumiem, ko ES viņiem piedāvā nākamā dzīves posma plānošanas uzsākšanai.

1. SADAĻA

Lūdziet skolēniem īsfilmas [Party Animal](#) [7:52] skatīšanās laikā padomāt par tālāk norādītajiem jautājumiem. Aleksis ir ballīšu karalis. Kā, īstenojot savu sapni, viņš ironiskā veidā var vienmēr justies kā ballītē?

Lūdziet skolēniem pārrunāt savus iespaidus par īsfilmu, viņu domas par Aleksa attiecībām ar viņa vecākiem, viņa attieksmi pret dzīvi īsfilmas sākumā un viņa attieksmi pret darbu. Īsfilmas sākumā, šķiet, ka Aleksim nav nekāda dzīves mērķa. Vai skolēni vienmēr ir zinājuši, ko darīs turpmāk savā dzīvē? Kas viņiem ir palīdzējis saprast, kurā virzienā doties? Kādu padomu viņi dotu Aleksim par to, kā viņam tālāk rīkoties, lai varētu uzsākt reālu uzņēmējdarbību? Ko viņi zina par atbalsta pasākumiem un iniciatīvām, ko ES viņiem piedāvā šajā viņu dzīves posmā?

2. SADAĻA

Profesionālās izaugsmes un uzņēmējdarbības konsultanti iesaka, ka laba plāna, vai tas būtu jaunu iemaņu iegūšanas, vai uzņēmējdarbības plāns, īstenošanai ir jāveic tālāk norādītie soļi.

1. solis. Veic izpēti.
2. soli. Sastādi plānu.
3. solis. Neko nesarežģīt.

Lūdziet skolēniem iepazīties ar četrām tēmas *Iemaņas un uzņēmējdarbība* lapām [#EUandME](#) tīmekļa vietnē, lai noskaidrotu, kādus atbalsta pasākumus un resursus ES viņiem piedāvā, lai sagatavotu savu studiju, iemaņu apgūšanas un profesionālās izaugsmes plāna uzmetumu.

1. **Manas prasmes. Mana dzīve.** Šajā lapā ir sniegta informācija par to, ko ES šodien dara, lai uzlabotu apmācību kvalitāti un palīdzētu izprast, kādas prasmes nākotnē būs nepieciešamas.
2. Lapā **Mans mērķis. Mana dzīve.** ir sniegta informācija par to, kā atrast labu darbu un saņemt apmācību. Noskaidrojiet, kādas programmas ES piedāvā jaunu cilvēku atbalstam kvalitatīva darba meklējumos.
3. **Mans business. Mana dzīve.** Šajā lapā ir izskaidrots, kādu informāciju ES sniedz, lai varētu noskaidrotu, kas ir nepieciešams, lai varētu pilnvērtīgi realizēt savu uzņēmējdarbības ideju, domājot gan par finansējumu un apmācībām, gan biznesa tīkliem un apmaiņas programmām. Izpētiet, kā sākt un paplašināt savu uzņēmējdarbību.
4. **Manas darba ņēmēja tiesības. Mana dzīve.** Šajā lapā ir aprakstītas darba ņēmēju tiesības, uz kurām viņiem ir tiesības, un aizsardzība, kas viņiem ir garantēta, strādājot ES.

Kad plāna uzmetums ir izstrādāts (iekļaujot atsauces uz ES programmām un atbalsta pasākumiem, kas palīdzēs viņiem apgūt prasmes vai īstenot biznesa plānus), katrs skolēns sagatavojas stāties komisijas "Iemaņas un uzņēmējdarbība" priekšā. Uzdevums skolēniem ir prezentēt savu biznesa plānu komisijai, kurā ir četri eksperti, kas individuāli novērtēs prezentāciju un pieņems lēmumu, vai ir vai nav vērts "investēt" šajā biznesa idejā. Viņiem savs plāns ir jāizdrukā un tā kopija ir jāiesniedz ekspertiem pirms intervijas.

3. SADAĻA

Uzsākot komisijas "Iemaņas un uzņēmējdarbība" stadiju, četri skolēni veido ekspertu komisiju. Šī komisija tiek mainīta tā, lai vairumam skolēnu būtu iespēja būt par komisijas ekspertu.

Katrs eksperts specializējas vienā no #EUandME's tēmas *Iemaņas un uzņēmējdarbība* četrām lapām. Kad eksperti ir iepazīnušies ar skolēna plānu, sēžot klases priekšā, eksperti intervē katru "kandidātu", kas nostājas viņu priekšā.

Ekspertiem ir jāsniedz atbalsts un jāpiedāvā papildu ieteikumi kandidātam. Viņi uzdod jautājumus kandidātam par viņa studiju vai profesionālās izaugsmes plāniem un mērķiem. Viņi lūdz minēt arī tādu ES programmu piemērus, kurās kandidāts varētu iesaistīties, lai sasniegtu savus studiju un profesionālās izaugsmes mērķus. Viņi iepazīstina ar plānu arī auditoriju (t. i., klasi), lai dzirdētu vēl kolektīva ieteikumus un citas idejas.

#EUandME daļa “Digitāla vide”

PĀRSKATS

Tā kā Jans, bikls un neveikls savvaļas dabas parka darbinieks, ir ES pilsonis, viņam ir piekļuve internetam, līdz ar to piekļuve informācijai par daudzām digitālajām tiesībām un brīvībām. Romantiskajā komēdijā *Vientuļnieks* mēs redzam, cik svarīga ir nepārtraukta piekļuve internetam, kā arī to, ko ES dara, lai nodrošinātu mums pieejamību digitālajai pasaulei.

1. SADAĻA

Lūdziet skolēniem īsfilmas [Vientuļnieks](#) [9:52 minūtes] skatīšanās laikā padomāt par šādu jautājumu: Kā Jans izmanto digitālās tehnoloģijas, lai tās atvieglotu viņa dzīvi skaistajā savvaļas dabas parkā, kas tomēr atrodas tik tālu?

Lūdziet skolēniem pārrunāt filmas humoru. Kurš bija vissmieklīgākais moments? Kā aktieris Jana lomā nospēlē neveiklību un biklumu?

2. SADAĻA

Vai skolēni jau zina, ka ES investē 2 miljardus eiro, lai nodrošinātu piekļuvi ātrgaitas platjoslas internetam lauku apvidiem, kāds attēlots filmā?

Filmā ir parādīts, kā arī tik bikls cilvēks kā Jans var gūt labumu no piekļuves digitālajiem sakariem. Vienā filmas fragmentā Jans gatavojas nosūtīt atpakaļ tiešsaistē iegādātu preci, kuru vairs nevēlas, saskaņā ar 14 dienu atteikšanās termiņa tiesībām, kuras ES nosaka pircējiem tiešsaistē, kas izmanto tīmekļa saites ES teritorijā. Uzziniet par to [šeit](#).

Lūdziet, lai katrs skolēns vai skolēni mazās grupās izveido infografiku ar nosaukumu *Mūsu digitālās tiesības*. Skolēni iepazīstas ar savām digitālajām tiesībām un brīvībām, izmantojot tālāk norādītās #EUandME, un pēc tam izstrādā un izveido uzskatāmu infografiku, lai piesaistītu skolas jaunāko klašu skolēnu uzmanību. Skolēni var izmantot interaktīvus rīkus, piemēram, [Canva](#), [Easel.ly](#), [Piktochart](#), [Infogram](#), [Venngage](#) vai jebkuru citu pēc viņu izvēles. Mērķis ir izveidot vizuāli pievilcīgu infografiku, lai demonstrētu #EUandME digitālus ziņojumus jaunāko klašu skolēniem.

1. **Mans tālrunis. Mana dzīve.** Šajā lapā ir sniegta informācija par ES regulām, kuras iezīmē viesabonēšanas maksas gadsimta beigas.
2. **Mans savienojums. Mana dzīve.** Lapā ir izskaidrots, kā ES tiesību akti garantē piekļuvi iespējams labākajam interneta savienojumam par pieņemamu cenu arī pavisam nomaļā vai lauku teritorijā.
3. **Mana drošība tiešsaistē. Mana dzīve.** Šajā lapā ir izskaidrots, kā ES tiesību akti nosaka, ka personas datu aizsardzība tiek uzskatīta par pamattiesību un ka ar datiem ir jārīkojas rūpīgi un atbildīgi.
4. Līdzīgi kā Jans tu, kā pircējs tiešsaistē, kas izmanto tīmekļa saites ES teritorijā, vari nosūtīt atpakaļ tiešsaistē iegādātu preci, kuru vairs nevēlies, saskaņā ar ES noteiktajām 14 dienu atteikšanās termiņa tiesībām. Sīkāku informāciju skatiet [šeit](#).
5. Meklē **pasažiera padomu**, atrodoties ceļā? Šim nolūkam ir pieejama ES lietotne.
6. **Palīdzības informācija par drošību internetā** ir pieejama katrā dalībvalstī, lai palīdzētu un atbalstītu jauno eiropiešu dzīvi digitālajā vidē. **Drošāka interneta diena** ir ES iniciatīva atzīmēt kampaņu par labāku internetu visiem un it īpaši jauniem cilvēkiem.
7. Parādiet skolēniem šo īso kontrolesarakstu, kas palīdzēs viņiem pārbaudīt, vai viņiem savā infografikā ir izdevies skaidri informēt jaunāko klašu skolēnu auditoriju par dažām no tālāk norādītajām ES digitālajām iniciatīvām.
 - Kas atcelts, netiek atjaunots
 - Viesabonēšanas maksas atcelšana
 - Tiesības būt aizmirstam
 - Bloķēšanas pēc ģeogrāfiskā apgabala atcelšana
 - VDAR

3. SADAĻA

Kad visas infografikas ir publicētas, lūdziet skolēniem izvēlēties 5. labākās no tām, novērtējot šādus kritērijus: datu demonstrēšana interesantā veidā, sarežģītas informācijas pasniegšana vienkāršā un saprotamā veidā, satura un informācijas pasniegšana skaidrā un uzskatāmā veidā, vizuālais noformējums, krāsu izvēle, grafiki un diagrammas, piemērotība mērķauditorijai un avota informācijas apstiprinājums.

Visas 5 labākās infografikas var publicēt skolas tīmekļa vietnē vienu nedēļu un dalīties ar tām skolas sociālo tīklu lapās vai skolnieka paša lapās, izmantojot #EUandME.

Izmantojot vienu no 5 labākajām infografikām kā paraugu, klase var arī sagatavot un novadīt īsu semināru par digitālajām prasmēm ar nosaukumu “Infografikas izveide” skolas jaunāko klašu skolēniem. Semināra laikā 1–2 vecāko klašu skolēni demonstrē, kā viņi izstrādāja un izveidoja savu infografiku, bet pārējie skolēni atbild uz individuāliem jaunāko klašu skolēnu jautājumiem, kamēr viņi veido paši savu pirmo infografiku.

#EUandME daļa “Tiesības”

PĀRSKATS

Ivans īsfilmā *Debut* ir lauksaimnieka un dēls un talantīgs futbolists. Tāpat kā Ivanam mums visiem kā Es dalībvalsts pilsoņiem un saskaņā ar ES tiesiskumu ir tiesības uz vienlīdzīgu un cieņpilnu attieksmi.

1. SADAĻA

Režisors Dalibors Mataničs īsfilmu *Debut* [4:04 minūtes] raksturo kā niansētu stāstu. Lūdziet skolēniem īsfilmas skatīšanās laikā padomāt, par ko ir viņa filma. Kā režisors veido spriedzi un emocijas, parādot Ivana paša izpratni par savām tiesībām būt tādām, kāds viņš ir?

Mūsu ES pilsoņu tiesības un brīvības ir izklāstītas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Hartā ES skaidri pasaka, ka ikviens cilvēks piedzimis brīvs un vienlīdzīgs cieņā un tiesībās. ES garantē arī citas tiesības un atbalstu pilsoņu kā patērētāju, pasažieru un demokrātijas atbalstītāju ikdienas dzīvē. 2. sadaļā skolēni vispirms iepazīsies ar šīm tiesībām un pēc tam atkal skatīs 3. sadaļā [Eiropas Savienības Pamattiesību hartas](#) ES tiesības un brīvības.

2. SADAĻA

Īsfilmā *Debut* mēs redzam, ka Ivans uzzina, ka kā ES pilsonim viņam ir tiesības būt tam, kas viņš ir. Visā ES teritorijā mūsu tiesības aizsargā tiesiskums. Eiropas Savienības Pamattiesību hartā vienā tekstā ir apkopotas visas personiskās, pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās un sociālās tiesības, kuras ES iedzīvotājiem pienākas. Hartā tiesības un brīvības ir sagrupētas ar tālāk norādītajiem 6 nosaukumiem.

- ▶ Cieņa
- ▶ Pilsoņu tiesības
- ▶ Solidaritāte
- ▶ Vienlīdzība
- ▶ Brīvības
- ▶ Tiesiskums

Lūdziet visiem skolēniem lapā [Manas tiesības. Mana dzīve.](#) iepazīties ar tiesībām un brīvībām, kuras ES pilsoņiem neatkarīgi no vecuma, dzimuma, rases, dzimumorientācijas, reliģijas un uzskatiem garantē, ka viņi var dzīvot mierā un harmonijā.

ES aizsargā LGBTIQ pilsoņu tiesības. Lūdziet skolēniem pārrunāt, vai jūsu skola ir droša vieta LGBTIQ skolēniem. Vai ikviens var netraucēti piedalīties mācību un sabiedriskajā skolas dzīvē? Ko varētu darīt, lai uzlabotu pieņemšanu un iecietību skolā? Sadaliet klasi darba grupās, lai viņi pētītu, kas ir darīts citās skolās, sadarbojieties ar skolas psihologu vai ielūdziet vieslektoru, lai organizētu seminārus šo jautājumu apspriešanai. Viņi var sagādāt skolai izpratni veicinošu literatūru un plakātus un informāciju par atbalsta pakalpojumiem LGBTIQ skolēniem. Pēc tam klase izstrādā rīcības plānu ar nosaukumu “Droša mācību vieta”, ko demonstrēt skolas vadībai un skolas valdei un kurā ieteiktas izmaiņas, kuras skolā varētu ieviest, lai tā kļūtu par iekļaujošāku mācību vietu.

3. SADAĻA

Šīs aktivitātes laikā visi skolēni strādā *slavenā tirgzinības uzņēmumā*. Viņi visi piedalās iekšējā konkursā, izstrādājot spēcīgu sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu kampaņu par ES tēmu daļu “Tiesības”. Viņus sadala 3 konkurējošās komandās, kas izstrādā un sagatavo sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu kampaņu par vienu no tālāk norādītajām tēmas *Tiesības* lapām.

1. [Mani pirkumi. My Life.](#) Šajā lapā ir iekļauta vērtīga informācija par ES noteikumiem, kuru mērķis ir nodrošināt saprotamu un vienkāršu iepirkšanos un informēt patērētājus par viņu tiesībām.
2. [Mans ceļojums. Mana dzīve.](#) Šajā lapā ir iekļauti spēkā esošie ES noteikumi, kas aizsargā pasažierus un viņu tiesības brauciena kavējuma vai atcelšanas gadījumā ceļojuma laikā.
3. [Mana bals. Mana dzīve.](#) Šajā lapā ir izskaidrotas tiesības balsot Eiropā un pašvaldību vēlēšanās, dzīvojot ES.

Slavenais tirgzinības uzņēmums izmantos uzvarētājas komandas kampaņu, lai organizētu apjomīgu sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu kampaņu Eiropā par #EUandME daļu “Tiesības”. Katra komanda izstrādā piemērotu sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu kampaņu mērķa auditorijai — Eiropas jauniešiem. Komandas izdomā kampaņas galveno moto, izstrādā vizuālos materiālus, 2 parauga plakātus un sniedz skaidrojošas piezīmes par to, kurus sabiedriskos plašsaziņas līdzekļus viņi ir izvēlējušies savai kampaņai. Katra komanda prezentē savu kampaņas plānu visai klasei, kas balso par spēcīgāko un efektīvāko sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu kampaņu.